

Szlovén adomány az árva gyermekeknek

Emberséges munkaadók

Fotó: Nagy Tibor

A májusi magyarországi tragikus kisbuszbaleset áldozatainak emlékére, valamint a tizenhárom árván maradt Maros megyei kiskorú megsegítésére szép gesztust tett a Szlovéniai Komlótermesztők Egyesülete. Adományokat gyűjtöttek, a pénzből a Vöröskereszt közbenjárásával ruhaneműt, iskolai felszerelést, televíziókat vásároltak, és Szlovénia romániai nagykövetsége révén tegnap eljuttatták az árváknak.

Mezey Sarolta

Nemes gesztus

A kívülálló rögtön rákérdez: hogy kerülnek ide a szlovéniai komlótermesztők? Úgy, hogy az elhunytak az elmúlt tíz évben a szlovéniai komlóültvények megbecsült dolgozói voltak, akiket befogadott és tisztelt a közösség. A munkaadók, a munkatársi közösség az árván maradt gyerekekre gondolva vállalta a gyűjtést.

Tegnap a Maros Megyei Tanács, Péter Ferenc tanácselnök adott otthont annak a találkozóknak, amelyen Mihael Zupančič, a Szlovén

(Folytatás a 2. oldalon)

Kereszteződések

A képzőművészet rangjához méltó súllyal jelentkezik a 6. Vásárhelyi Forgatagon. Az egymást követő vizuális események egyik legjelentősebbike a Confluente – Kereszteződések elnevezésű kiállítás, amely augusztus 29. és szeptember 6. között három helyszínen látogatható.

3.

Marosvásárhelyi képzőművészek a Vargák bástyájában

A város egyik legaktívabb műgyűjtőjének, dr. Madaras Sándornak köszönhető a helyiekben nosztalgikus húrokat is megpendítő kiállítás.

4.

A kíméletlen látás

A marosvásárhelyi Tékaforgatagon szombaton délben szerző és kérdezője egy órán át járja körül a könyvcímeként feltűnt szokatlan jelzős szerkezetet és a vele kapcsolatos közel százoldalmi eszme-futtatást.

5.

Kötelességünk a jövő színházának alkotóira is figyelni

Az elmúlt hét év alatt a Tompa Miklós Társulat mind Románia, mind pedig a magyar nyelvterület egyik legfontosabb színházává vált. Kiemelkedő előadásaink nem csak a színházi szakma figyelmét nyerték el, hanem nézőszámunk is jelentősen megnövekedett, bizonyítva, hogy Marosvásárhelyen az új iránt fogékony, a kulturális értékeket igénylő közönség él.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Iskolások és egyetemisták figyelmébe!

Augusztus 27. – szeptember 30. között minden iskolás és egyetemista ügyfelünknek 50%-kal olcsóbban kínáljuk az antireflex védőréteggel ellátott műanyag lencsét.

Az akció érvényes:

műanyag American Standard HCM (Italy) szemüveglencsére, a következő dioptriatarományra: 0 ± 6,0 SPH és 0 ± 6/2 CYL (amíg a készlet tart)

Szolgáltatásaink:

- ▶ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▶ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▶ mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▶ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▶ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▶ korszerű számítógép-vezérelésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▶ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▶ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▶ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Vásárhelyi Forgatag

Közösségi élménnyé formált magyar kultúra

A Vásárhelyi Forgatag szervezői a magyar kultúra népszerűsítésével és megismerésével erősítik az anyaország és az erdélyi magyarok kapcsolatát, ugyanakkor közösségi élménnyé formálják a magyar kultúránkat – jelentette ki csütörtökön Latorcai János, a magyar Országgyűlés alelnöke, aki a Vásárhelyi Forgatag vendégeként a Magyar Állami Népi Együttes előadásán vett részt.

Az augusztus 27. és szeptember 2. között zajló Vásárhelyi Forgatag egyik kiemelt programja volt a Magyar Állami Népi Együttes fellépése. Az együttes a Hagyományok Házával kötött együttműködésnek köszönhetően a Magyar rapszódia című előadását mutatta be a zsúfolásig telt Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban.

A produkció előtt Portik Vilmos főszervező elmondta, bár a hatodik rendezvényt szervezik, most is izgalommal tekintenek a szervezés minden momentumára, amelynek célja, hogy a Vásárhelyi Forgatag valódi ünnepe legyen a marosvásárhelyieknek. A főszervező Márai Sándor szavait idézte, aki szerint „az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. (...) Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelmé”.

– Én igit-veig marosvásárhelyi vagyok, de gyermekkoromat falun töltöttem a nagyszüleimnél, ahol a legnagyobb ünnep mindig a búcsú volt számomra. Szentmise, körhinta, búcsúfia, futballmérkőzés, egymásra mosolygás, udvarlás, tánc, ének, öröm. Szóval ünnep. Valahol ez motivál abban is, hogy ezt a hetet (Folytatás a 2. oldalon)

SZEPTEMBER

1., szombat

A Nap kel

6 óra 41 perckor,
lenyugszik

20 óra 2 perckor.

Az év 244. napja,
hátravan 121 nap.

IDŐJÁRÁS

Időnként felhővonnulások

Hőmérséklet:
max. 32 °C
min. 16 °C

Isten éltesse!

Ma EGYED és EGON, holnap
REBEKA és DORINA napja.**REBEKA:** héber eredetű, a jelentése bizonytalan, a legvalószínűbb értelmezése szerint üsző, de más megfejtések szerint jól táplált, illetve megkööző, megigéző, bosszorkány.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2018. augusztus 31.

1 EUR 4,6440

1 USD 3,9789

100 HUF 1,4236

1 g ARANY 154,4121

Emberséges munkaadók

(Folytatás az 1. oldalról)
Közértársaság romániai nagykövete, valamint az áldozatok hozzátartozói és gyerekei vettek részt. A találkozón jelen voltak még: Nagy Zsigmond alprefektus, valamint a Vöröskereszt képviselői, akiket az adományok kézbesítésével bíztak meg.

Elsőként Nagy Zsigmond mondott köszönetet Mihael Zupančič nagykövetnek, a Szlovéniai Komlótermesztők Egyesületének, a Vöröskeresztnek és mindazoknak, akik hozzájárultak a humanitárius akcióhoz. – Ahogy a tragikus baleset megtörtént, óriási szolidaritást tapasztaltunk valamennyi intézmény részéről. Azonnal felmérték az árván maradt gyermekek helyzetét. A prefektúra folyamatosan követte a dolgok alakulását. A balavásári és a mifealvi polgármesterek a krízishelyzetben megadtak minden segítséget. A szlovéniai komlótermesztők szolidaritása és gesztusa meghatározó. Őszintén köszönjük – fogalmazott Nagy Zsigmond alprefektus.

Péter Ferenc tanácselnök házigazdaként köszöntötte a találkozóra résztvevőket, és elismeréssel szólt a szlovénok gesztusáról. – A mai találkozó bizonyította annak, hogy a szlovéniai komlóültvényeken dolgozókat a munkájukért megbecsülték. Ellenkező esetben nem váltak volna az árván maradt gyermekekről való gondoskodást – mondta a tanácselnök, aki köszönetet mondott a nagykövetnek és a Vöröskeresztnek is, a gyászoló családoknak pedig részvétét fejezte ki.

A veszteség mélyen meghatotta a szlovénokat

Az emberi veszteségek egész életünkön kihatnak. Egyvalamit, a reményt, hogy a holnap jobb és szebb lesz, nem veszíthetjük el. Két ország között a baráti viszony nemcsak abban nyilvánul meg, hogy magas

szinten milyen kapcsolatokat ápolnak, hanem abban is, hogy milyen az egyszerű emberek közötti viszony. Az utóbbi években természeti katasztrófák alkalmával a romániaiak több alkalommal nyújtottak segítséget a szlovénoknak. Ezt nem feledjük el, és ezért kívánunk most mi szerény segítséget nyújtani. Szlovénia kétmillió országot, mindenki ismer mindent. Az ott dolgozókat nem idegenként, hanem a helyi közösség tagjaiként kezelték. Éppen ezért a baleset nagyon megrázott bennünket – fogalmazott Mihael Zupančič nagykövet, aki a gyerekekhez, a hozzátartozókhoz is kedvesen és vigasztalóan szólt.

Példaértékű segítségnyújtás

Sagyebő István, Balavásár polgármestere elmondta, hogy a községben kilenc gyermek maradt árván, közülük három az édesanyjával elköltöztek. Így jelenleg hat kiskorú tartózkodik a faluban, róluk a nagymama gondoskodik, őt nevezték ki gyámnak. Mevlátása szerint a gyere-

ket jól gondozzák, ám ők nagyon nehezen dolgozzák fel a veszteséget. Az önkormányzat besegített a temetésbe, s ami a gyerekek gyámságáról nem született döntés, napi egy ebéddel biztosítottak nekik. – Az óriási tragédiában sokan sokféle támogatást nyújtottak, példaértékű volt a hozzáállás – mondta a polgármester.

Székely László, Mifealva polgármestere elmondta, hogy a községben öt árva gyermek maradt, kettő a gépkocsivezető, aki a balesetet okozta. A veszteséget nehéz feldolgozni, de szerencsére a gyerekek ragaszkodnak a nagyszülőkhöz, és a megszokott mederben folytatják mindennapjait.

Miközben a felnőttek – elöljárók és sajtósok – beszélgettek, a gyerekek máris csomagot bontottak, s örömmel vették számba az ajándékokat, amit Magda Berceától és Georgescu Petrutától, a Vöröskereszt igazgatójától és elnökétől vehettek át, akik megígérték, hogy téli ruháról és lábbeliről is gondoskodnak.

Júliusban stagnált a munkanélküliség

Júliusban 4,2 százalékos volt Romániában a munkanélküliségi ráta, amely megegyezett az előző hónapban mért adataival – közölte pénteken az országos statisztikai intézet.

Ugyanakkor abszolút értékben a statisztikai intézet által becsült munkanélküliek száma 386 ezerre emelkedett az előző hónapban közölt 377 ezerhez képest. A tavalyi hetedik hónaphoz mérten azonban abszolút értékben is csökkenést mértek, hiszen tavaly júliusban 453 ezer munkaképes személy volt, akinek nem volt állása és munkát keresett.

A férfiak körében 4,8 százalékos volt a munkanélküliségi ráta, a nők körében 1,3 százalékponttal alacsonyabb, 3,5 százalékos.

A munkaügyi minisztérium adatai szerint júniusban 4,94 millió személy szerepelt a hatóságok nyilvántartásában alkalmazottként a 19,5 millió lakosú országban, a nyugdíjasok száma enyhén meghaladta az 5 milliót. Az év eleje óta mintegy 90 ezer új munkahely létesült. A gazdasági média arra számít, hogy ha a második fél évben is folytatódik az új munkahelyek létesítésének üteme, akkor a dolgozók száma ismét meghaladhatja a nyugdíjasok számát, amire 1997 óta nem volt példa Romániában.

A munkanélküliek és a nyugdíjasok száma azt követően nőtt meg, hogy az 1990-es években a kommunista ipart leépítették, az elbocsátottak egy részének korhatár előtti nyugdíjazást biztosítottak. Az alacsony munkanélküliségi rátához az is hozzájárul, hogy mintegy 3-4 millió román dolgozik külföldön vendégmunkásként. (MTI)

Közösségi élménnyé formált magyar kultúra

(Folytatás az 1. oldalról)
megszervezzük, s valahol most is azt az ünnepi lelkiületet, azt a gyermeki örömet keresem a Vásárhelyi Forगतagban, amit akkor tapasztaltam – fogalmazott a főszerző.

Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke emlékeztetett, hogy hat évvel ezelőtt azzal a céllal indult útjára a Vásárhelyi Forगतag, hogy a magyar kultúrát, a Maros megyei magyar közösség értékeit népszerűsítse.

– Az első évben sokan próbáltak akadályt gördíteni a szervezők elé, de a Forगतag megálmódói ettől nem hátráltak meg. Évről évre sikerült gyarapítaniuk ezt a fesztivált, így az idei 6. Vásárhelyi Forगतagról bátran merem állítani, hogy az erdélyi magyarság egyik legnagyobb és legszínvonalasabb rendezvénye. De ez a rendezvény arra is jó, hogy emlékeztessen arra, hogy miénk is itt a tér. Nemcsak jogunk, de kötelességünk belakni Bernády városát. Ragaszkodjunk a kultúránkhoz, különleges népművészetünkhöz, hagyományainkhoz, hiszen ez az, ami megkülönböztet maktól – mondta többek közt a megyei tanácselnök, emlékeztetve, hogy Kallós Zoltán, aki az egész életét arra

áldozta, hogy összegyűjtse a magyar népi kultúra értékeit, egyszer azt mondta, addig leszünk magyarok, amíg magyarul énekelünk és magyarul táncolunk.

Latorcai János, a magyar Országgyűlés alelnöke beszédében azt hangsúlyozta, hogy az erdélyiek nem csupán megőrizték a korábbi hagyományokat, de kulturális értelemben teljesen új színnel, zamattal teljesítették azt ki.

– Egy erős híd és elkötelezettség, az a bátor kifejezőmód, amely jellemzi Erdélyt, az erdélyi gondolkodásmódot, az erdélyiek művészetét, az biztosítja ma is azt, hogy Trianon után száz évvel Erdélyben magyar szót lehet hallani. Van mire büszkén lenni itt múltunkból és jelenünkben egyaránt – fogalmazott az alelnök. Latorcai János kiemelte, a Vásárhelyi Forगतag szervezői immár hatodik alkalommal vállalkoztak arra, hogy a magyar kultúra népszerűsítésével és megismertetésével erősítsék az anyaország és az itteni magyarok kapcsolatát, ugyanakkor közösségi élménnyé formálják a magyar kultúránkat.

– Az elmúlt évek munkája révén a fesztivál valószínűleg és nemes értelemben is forगतaggá vált, ahol a

művészetek szinte minden ága, a gasztronómiától a tudományos ismeretterjesztésen keresztül minden érdeklődő számára fellelhető – fogalmazott a magyar Országgyűlés

alelnöke, aki a Vásárhelyi Forगतag fővédnöke, Kövér László házelnök nevében is megköszönte a szervezők nagyszerű, sokoldalú és fáradtságos munkáját, a marosvásár-

helyiek kitüntetett figyelmét, amely hozzájárult ahhoz, hogy a rendezvény Erdély egyik legkiemelkedőbb kulturális seregszemléjévé vált.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund,

Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. KORREKTŰRA: Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.

REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APRÓHIRDETÉS: Petres Emilia.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro

Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

6423578000052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1347. sz., 2018. szeptember 1.

Kányádi Sándor

Valami készül

*Elszállt a fecske,
 üres a fészke,
 de mintha most is
 itt ficserészne,
 úgy kél a nap, és
 úgy jön az este,
 mintha még nálunk
 volna a fecske.
 Még egyelőre
 minden a régi,
 bár a szúnyog már
 bőrét nem félti,
 és a szellő is
 be-beáll szélnek,
 fákon a lombok
 remegnek, félnek.
 Valami titkon,
 valami készül:
 itt-ott a dombon
 már egy-egy csősz ül:*

*Nézd csak a tájat,
 de szépen őszül.*

Magyar kártya... Both Gyula fotója a Marx József Fotóklub augusztus 30-án nyílt kiállításán a marosvásárhelyi Bernády Házban

Kereszteződések

A képzőművészet rangjához méltó súllyal jelentkezik a 6. Vásárhelyi Forгатagon. Az egymást követő vizuális események egyik legjelentősebbike a Confluente – Kereszteződések elnevezésű kiállítás, amely augusztus 29. és szeptember 6. között három helyszínen, a Kultúrpalota Art Nouveau Galériájában, a Camera K'arte terem-

ben és a Bernády Házban várja a látogatókat. A tárlatok közel félszáz fiatal alkotó műveit vonultatják fel előzetes pályázat és zsűrizés nyomán. Számos jelentős hazai művészeti központ tehetséges képviselői neveztek be a pályázatra, és nyújtanak sokszínű képet a romániai kortárs (Folytatás a 4. oldalon)

Ünnep... Makkai István plasztikája

SzínházLátó

Nem ezen a jól hangzó, hangulatos címen, de évek óta bejáratott hagyományát folytatva, új színműveket bemutató nyár végi, őszi eleji összevont, kettős számmal jelent meg ismét a marosvásárhelyi szépirodalmi folyóirat. Az idei augusztusi-szeptemberi Látóban hat kortárs dráma és egy fél, rádióra/tévére/színpadra alkalmazott, XIX. századi prózai mű olvasható. Az utóbbi befejező részét októberben közli a lap. A dráma kifejezés általánosabb értelmében értendő, a szerzők más-más műfaji, alfaji megnevezéssel látták el színpadi alkotásukat, vagy kerültek annak meghatározását, de nem is ez a lényeg, sokkal fontosabb, hogy érdekes, elgondolkodtató olvasmányt kínálnak, írásaik színpadon is jól megállnák a helyüket, hangjáték-ként is közönség elé kerülhetnének. A későbbiekben talán kiderül, honi társulataink látnak-e bennük fantáziát, megszólaltatják-e valamelyiket a jövő évadok során. Nem kezdő írók munkáival találkozunk újra az olvasó, mindnyájan színházi vagy színházközeli tollforgatók, szinte mindenik közölt már színművet a Látóban. Nem csak írásművük színvonala mondatja a recenzenssel, korkérdéseket felvető, mai társadalmi és egyéni érzékenységeket érintő aktualitása, esetenként provo-

katív hangvétele is érdekessé, érdekessé tenné találkozásukat a színházlátogatókkal.

Persze az ember nem egyszerre olvassa el ezeket a csokorba szedett színdarabokat, nem úgy állunk hozzá, mint egy kétszáz oldalas regényhez, netán elbeszélés- vagy novellagyűjteményhez. Hagynunk kell, hogy a színmű világa beszippantson, jó, ha kellő időt szánunk arra, hogy a szereplőket magunk elé képzeljük, a darabot saját színházi képzeletünk szerint „megrendezzük”. Az se fontos, hogy a műveket a szerkesztők válogatta sorrendben ismerjük meg, hamar kiderül, az íráskor éltek a maguk életét, az olvasó tetszés szerint választhat közülük a szerzők ismertsége, a cím keltette kíváncsiság vagy egyéb szempontok szerint. Olyan ez, mint egy jól összeállított éves repertoár, ezt is, azt is találunk benne: nagytermi produkciót, kistermi kísérletezést, felolvasószínházi próbálkozást, egyéni estet, rádiószínházi vállalkozást. A lapszámot konkretizálva azonban őrizzük meg a felkínált egymásutániságot.

A Svájcban élő, nemzetközileg is elismert költő, prózaíró, a magyar anyától, szlovén apától származó, németül alkotó Ilma Rakusa Pártánca (Folytatás az 5. oldalon)

Kereszteződések

(Folytatás a 3. oldalról)

vizuális művészetek sajátosságairól, jelenlegi törekvéseiről. A kiállítás ünnepélyes megnyitójára és a díjazottak kitüntetésére augusztus 31-én került sor a Romániai Képzőművészek Szövetsége Art Nouveau Galériájában.

A Kereszteződések tárlathoz kapcsolódva szeptember elsején, szombaton 18 órai kezdettel a Kultúrpalota melletti Művészetek (G. Enescu) utcában a Tiberius vonósnyegyes muzsikál, helybeli írók, költők a kiállítás alkotásai által ihletett műveikből olvasnak fel.

Marosvásárhelyi képzőművészek a Vargák bástyájában

Bálint Zsigmond felvétele a megnyitón

A város egyik legaktívabb műgyűjtőjének, *dr. Madaras Sándornak* köszönhető a helyiekben nosztalgikus húrokat is megpendítő kiállítás. A Vásárhelyi Forгатag mindenképpen nyert vele, érdemes folytatni a kezdeményezést a következő években is. Akár úgy, hogy a kiváló műgyűjtőt kéri fel, tegyen lehetővé újabb betekintéseket gazdag és igényes kol-

lekciónak, akár úgy, hogy más magángyűjtemények birtokosait biztatják hasonló önzetlen közszolgálatra. Tovább színesedne ezáltal a vizuális kínálat, és talán a tájainkon ma még bátortalanak tűnő műgyűjtésnek is lendületet adhatna ez a gyakorlat. A művészeti mozgalomnak ilyen ösztönzőkre is szüksége van, ha már az állam a régi műtárgyfelvásár-

lások szokását hanyagolja. Természetesen sokkal több művet tartalmaz a Madaras-kollekciónak, mint ahányat a bástya hangulatos kiállítóterében be lehet mutatni, szelektálni kellett azt a közel harminc képet és plasztikát, amit a népes közönség megcsodálhatott. A válogatás fő szempontja ezúttal a vásárhelyiség volt, persze így is kiállíthatnak volna szá-

mos más alkotást is, ha a hasznos falfelület nagyobb. Maradt tehát a szubjektív kritérium, mondta el a szelektálni kényszerült gyűjtő. Azokat a munkákat hozta el a tárlatra, amelyek a legkedvesebbek számára, s amelyek szerzőihez jobban kötődött, kötődik. Amint mesélte, minden festményhez, grafikához, szoborhoz valamilyen személyes emlék, különleges történet kapcsolódik, ezért is ragaszkodik annyira hozzájuk. Nyilván a nézők ezt nem tudhatják, a műalkotások azonban így is hatnak, és az is lehet, hogy bennük is megmozgatnak valamilyen hasonlóan személyes érzelmeket, sztorit. Már maga a vásárhelyi jelző is vitatható ez esetben, hiszen már rég elhunyt alkotók művei is láthatók a kiállításon, vagy olyanokéi, akik hosszú ideje máshol, más országokban élnek, dolgoznak. Olyan festők, szobrászok is bekerültek a válogatásba, akik nem Marosvásárhelyen születtek, de hosszú ideje hűséges vásárhelyieké váltak, és így tovább. A fő kritérium, amikor válogatott, az volt, hogy a műalkotások a hely szellemét, hamisítatlan hangulatát tükrözzék, sugározzák. A képzőművészek több nemzedékét képviselik a munkáikkal jelen levők, a múlt század második felétől napjainkig, Marosvásárhely művészeti életének kibontakozását, felvirágzását, korszerűsödését, kényszerű hanyatlását érzékeltetve, majd későbbi megújulását is sejtetve. A MAMU-sök ebbe a méritésbe már nem kerültek bele. A régi nagyok közül Bordi András, Barabás István, Pittner Olivér, Incze István szerepel a kiállításon. Rég hiányzik az élők sorából Kulcsár Béla, Szécsi András, Sükösd Ferenc, Nagy Pál, Balázs Imre, Olariu Gheorghe, Nyilka Róbert, Albert László, Vass Tamás, Fekete Zsolt, elhunyt Kuszto Endre is. A ma is aktív csapatát Kolozsvári Puskás Sándor, Kákonyi Csilla, Zagya László, Simon Endre, Kiss Levente, Kutí Dénes, Székely János Jenő, Török Levente, Rákosfalvi Zsuzsa gazdagítja, s talán a felsorolás nem is hiánytalan. A hét rengeteg eseménye közepette is érdemes valahogy időt szakítani erre a múltidéző tárlatra is. (nk)

Dávid Gyula születésnapjára

Kissé megkésve, de annál nagyobb szeretettel és tisztelettel írom e sorokat. Ismeretségünk és barátságunk régi keletű. 70 évvel ezelőtt kezdődött, pontosabban 1948 nyarán. Gyula akkor I vagy II éves egyetemi hallgató volt, én pedig végeztem a IV. osztályt. Nyári vakációra készültem Székelyudvarhelyre – szülővárosomba – kedves keresztszüleimhez, Khell István zenetanárhoz és Laura nénihez. De hogy jussak el oda? Hosszú az út Kolozsvártól Székelyudvarhelyig, átszállás Segesváron, és még kicsi vagyok.

Kapóra jött a Gyula hazamenetele. Készségesen elvállalta az utaztatásomat és atyai gondoskodással fogva a kezemet juttatott el kedveseimhez. Ennyi évtized távlatából köszönöm, kedves Gyula.

Az évek során szakmai kapcsolatba is kerültem a R.M.I.L. megjelenésekor, Édesapám Pápai Páriz Ferencről írt, és a saját könyvem *Józsa János. Tanulmányok* c. kötetek kapcsán. Személyes találkozásaink és levelezésünk, emberi és írói lénye meghatározó számomra. Minden rezdülését figyelemmel és tisztelettel követem és csodálom. Fogadja szeretettel szívből jövő legjobb kívánságaimat, sok egészséget és még sikeres éveket. Isten éltesse, kedves Gyula! Baráti szeretettel,

Szilágyi-Józsa Mária ny. egy. oktató

Zereda 2018

Hatodszor is megnyitotta kapuit Nyáradszereda alkotótáborra, a Zereda Art Camp. A Tordai Levente és Tordai Sarolta által kezdeményezett és működtetett művésztelep idén augusztus 27. és szeptember 5. között lát vendégül 9 képzőművészt. A Berze Imre székelyudvarhelyi szobrászművész irányításával zajló táborozáson több hazai és külföldi városból érkezett alkotók dolgoznak. Daczó Enikő, Dóró Sándor, Fábrián Emőke, Kutí Botond, Major Barna, Peter Felix, Sipos Gaudi Tünde, Szabó Csongor és Berze Imre munkáit a marosvásárhelyi táborzáró kiállításon ismerheti meg a közönség. A tárlat a Bernády Házban nyílik meg szeptember 5-én 18 órakor. Az alkotások méltatója Kovács Árpád művészettörténész. Fellép Boldizsár Szabolcs fuvolaművész.

Forгатag a Kultúrpalota előcsarnokában a nyitóstén

SzínházLátó

(Folytatás a 3. oldalról)

nyitja a lapot. Akárcsak a szerző korábbi látos megjelenései alkalmával, a megoldásaiban, nyelvi, képi sokféleségében, leleményeiben és merészen alkalmazott ritmusváltásaiban gazdag Partitúra öt színészre is kiváló tolmácsolóra talált Láng Orsolya személyében.

A filmes feladatai révén ismerős színész, Döbrentei Sarolta írói énjével is találkozhatott már a marosvásárhelyi közönség. A tavalyi Alter-Native Filmfesztivál keretében a Látó Havi Dráma sorozatának novemberi felolvasósínházi bemutatóján Sebestyén Ába rendezésében a Tompa Miklós Társulat tagjai szólaltatták meg a Kultúrpalota kistermében az Egyszervolt lányok című egyfelvonásos drámát. Most a lapban közzétéve mindenki számára elérhetővé válik és elmélyültebb ismerkedésre is lehetőséget nyújt a színmű, amelynek helyszíne az esztergomi Babits-villa, és női szereplői íróözvegyek, Török Szofi Babits Mihály, Böhm Aranka Karinthy Frigyes, Harnos Ilona Kosztolányi Dezső egykori felesége. A rendkívüli drámai helyzet és a színműbe emelt nagy versek egyaránt megragadhatják a lapolvasók figyelmét.

Az el nem hangzott szó Varga Gábor színműve. A közéleti munkássága révén is ismert nagyváradi íróit ugyancsak vonzza a színház világa. Kályhabúcsúztató című drámája 2015-ben felolvasósínházi változatban került a marosvásárhelyi nézők elé. A sikeres produkció rendezője Gáspárik Attila volt. A

mostani „szomorú családi krónika huszonegy képben” a transzszilvanizmus ellentmondásos problematikáját, az identitás keresésének, megélésének drámai szituációit, egy széthulló család tragédiáját eleveníti meg „valahol Kies-Erdélyország peremén, a Nagy-Omlás alatti város területén, valamikor 1936 és 1944 között”.

Az ízig-vérig színházi elkötelezettségű szerző, az író, rendező Kincses Elemér is rendhagyó munkával gazdagítja a SzínházLátót. A *Shakespeare-temető* monodrámája. Érdekes kísérlet versben és prózában, sőt dalban is, igazi potenciális színészpótló feladat. A mű szereplői: Lear és Bolond. Egyazon személy válik hirtelen hol ezzé, hol azzá, és von be a shakespeare-i gondolatkör, a „lenni vagy nem lenni” örök emberi dilemmái közé.

A színészként működő Kötő Áron, akit zenészerzőként is ismerhetünk, szintén a SzínházLátó vizsdatérő szereplői közé tartozik. Az előző éveken a Rendelő és az Osztyál című darabjait jelentette meg a folyóirat. Jelenlegi színműve *Az ablak*. Napjaink kilátástalanságát, az általános tehetetlenségét, a társadalmi fejetlenségét, összevisszaságot, a munkát, magánéletet egyaránt megkeserítő abszurdításokat, az embereket passzívitásba kényszerítő összefonódások italba, banalitásba fulladó egyvelegét mutatja fel a dráma.

Gianina Cărbunariu a mai román színházi élet egyik legismertebb képviselője, más szóval: fenegyereke, számos nemzetközi fesztivál

74. évadnyitó társulatülés a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

meghívottja, nagy visszhangú, nem ritkán botrányosnak tekintett előadások létrehozója. A jelenkori társadalmi valóság kíméletlen színpadi feltárója, a romániai kommunista rendszer tovább élő rákféné, a „rázós ügyek, jelenségek” színházi tükrözője. Produkcióiba igyekszik közvetlenül is bevonni, állásfoglalásra késztetni a közönséget. Ezt Vásárhelyen is megtapasztalhattuk a DramAcum projekt kibontakoztatása során. Jó példával szolgálnak erre a Yorick Stúdió nagy sikerű előadásai, a 20/20 vagy a Stop the Tempo. A Látóban most egy másik

sokat vitatott Cărbunariu-mű, a *Szolaritás* jelent meg magyarul. Patkó Éva fordította. Idézzük a szereplők ismertetésébe bekapcsolt öt jelenet elé írt néhány sort, ez is jelzi, mekkora jelentőséget tulajdonít a szerző a nézőnek: „A 2013-as nagyszebeni ösbemutatón kilenc színész alakította a szerepeket. Az előadást az Avignoni Színházi Fesztivál főprogramjában is bemutatták. Fontos, hogy a nézővel való kommunikáció minden jelenetben folytonos legyen, és a színészek végig tudatában legyenek annak, hogy a néző részese az előadásnak”.

Végül *Egy város története*. Ez lehetne az összeállításban a kakukktojás. Klasszikus mű, az egy időben sokat játszott Szaltikov-Scsedrin, az „orosz Swift” alkotása. Honti Rezső fordítása alapján rádióra/tévére/színpadra alkalmazta Mesterházi Márton. Az 1869-ben megjelent könyv az akkori orosz valóságból ihletődött, de azt igencsak radikálisan szemlélt, maró szatírja, ehhez igazított hangvétele és könnyed jelenetváltásai kortárs tollforgatóra is vallhatnának. Ezért sem érezzük úgy, hogy a furcsa várostörténet ki- lőgna a sorból. (N.M.K.)

A kíméletlen látás

Nagy Miklós Kund

A marosvásárhelyi Tékaforatagon szombaton délben szerző és kérdezője egy órán át járja körül a könyvcímként feltűnt szokatlan jelző szerkezetet és a vele kapcsolatos közel százoldali eszmefuttatást. *Demény Péter* a Lector Kismonográfiák sorozatban jelentette meg olvasmányként is élvezetes, izgalmas nagyesszét Bánffy Miklósról, és rajzolta meg a maga tisztánlátó, de persze mégiscsak szubjektív portréját az íróról. Szubjektív, mert milyen is lehetne, ha az ember az egyik legkedvesebb szerzőjéről ír, az alaposság viszont, amellyel az esszéista a vizsgált „alany”, Bánffy látását, arcképteremtő művészetét elemzi, ráerősít a kellő távolságtartásra, objektivitásra törekvő szándékra. Jó, hogy a kiadó fontosnak tartotta kötetbe emelni a terjedelmében nem túl nagy munkát, általa egy újabb tetszetős kis kiadvánnyal gazdagította könyvtárunkat, egyben pedig törlesztett is valamennyit mindabból a tetemes adósságból, amivel az utókor az erdélyi szellemiség e kivilóságának még mindig tartozik. Szokatlan a jelző, ritkán mondjuk, hogy valakinek kíméletlen a látása, Demény részéről viszont nem meglepő, az ő írásaiban gyakran találkozunk ilyesmivel. Ettől is színesek, frissek a tolla alól előkerült szövegek, amilyen ez a mostani is. Ezen sem érezhető, hogy nem volt könnyű dolga. Pedig hamar rá kellett jönnie, hogy komoly feladatra vállalkozott. Beszél is róla a kötet utolsó fejezetében: „Ebben a kis könyvben sokat viaskodtam valóság és fikció, élet és irodalom, vagy ahogy tudósabban mondják, referencialitás és areferencialitás kérdé-

sével, vagyis azzal a problémával, érdemes-e az úgynevezett »valóság« tényeit bevonni az értelmezésbe. Bánffy esetében különösen veszélyesnek érzem a kétely nélküli megfeleltetést. Az apodiktikus kijelentésektől szeretném óvni az életművet, hiszen a mondatok nem azért jönek, mert egy gróf írta őket, az erdélyi Versailles ura, hanem egészen mást: azért, amit tehetségnek neveznek, és a mai napig nem tudnak meghatározni hál' istennek”.

Sok mindent nem lehet meghatározni, Demény nem is akar cáfolhatatlan megállapításokkal előrukkolni, de gondolatmenete mindvégig logikus, töretlen, még ha olykor eldámabbban csobogó vizekre is kalandozik, elragaszkodva a főszövegetől. Az Erdélyi történet és a Bánffy-drámák tudatosan kimaradtak a fejtegetésekből, az esszéíró nem akarta túlfeszíteni a kereteket. Nagyobb merítés talán a túlzott erőfeszítés miatt elhomályosíthatna volna a látását. Jobban tudott így a lényegre összpontosítani. Ahogy egyik pályatársa, kritikusa, a kötetet szerkesztő Balázs Imre József fogalmaz a könyv fülszövegében, „a kötet nem világítja át ugyan a Bánffy-életmű teljességét, de az Erdélyi történet szerzőjének karakteréből kiderül rengeteg olyan dolog, ami a művek megalkotásának hogyanjában lapul. A könyv így arról szól, amit ő maga is művel: az utolsó oldalakhoz érkezve egy portrénak kell kirajzolódnia az olvasottakból”.

A beszélgetés, amelyre szeptember elsején, szombaton 12 órakor kerül sor a Teleki Téka udvarán, remélhetőleg Bánffy Miklós és Demény Péter arcképehez is hozzátesz még néhány derűs színárnyalatot.

Kányádi Sándor előtt tisztelegnek

A júniusban elhunyt Kányádi Sándor Kossuth-díjas költő, író, műfordító emléke előtt tiszteleg a 16. Budavári Könyvnap, amelyet augusztus 31. és szeptember 2. között rendeznek meg a budai várban.

A könyvnap megemlékezik Buda 1686-os visszafoglalásáról, valamint programokkal – többek között Berecz András mesemondásával – kapcsolódik a Mátyás király-emlékéhez is. Az idei fesztivál díszvendége Székelyudvarhely. A könyvnap minden napján udvarhelyszéki és kalotaszegi táncokat mutat be a Boróka Néptáncgyűttes, fellép a székelyföldi

Evilági Együttes és erdélyi írók is bemutatkoznak. Szeptember 1-jén adják át a Budavári Tóth Árpád Műfordítói Díjat, amelyet idén Tatjana Voronkina orosz műfordító nyert el,

Gyűlnek az elismerések

Jó néhány éve *Kerekes István* fotóművészhez társult a siker. Mindegyre a munkásságát jutalmazó újabb elismerésekről írhatunk. Már elég rég Magyarországon él, de továbbra is fontosnak érzi, hogy megoszassa örömeit szülővárosa, Marosvásárhely közönségével. Pályája meghatározó mozzanatairól mindig azon frissiben értesít, ezért is lehetünk napirenden a kitüntetései. Röviddel ezelőtt arról adhattunk hírt, hogy a Magyar Arany Érdemkeresztet vehette át, most ugyancsak rangos elismerés kerül a tarsolyába. Legfrissebb üzenetében ez olvasható: „Szombaton, szeptember elsején,

a magyar fotográfia napja alkalmából rendezett központi ünnepségen – Biatorbágyon – fogom átvenni Horváth Imrétől, a MAFOSZ elnökétől a Nemzetközi Fotóművész Szövetség (FIAP) által a versenyfotográfia területén adományozott legmagasabb szintű elismerést, a Nemzetközi Fotóművész Szövetség gyémánt 3 (három) fokozatát (EFIAP/d3). Eddig ezt a titlust magyar fotós még nem birtokolta. Az elismerés kritériuma a nemzetközi versenyeken elért díjak száma volt.” Gratulálunk! Legyen hasonlóan gyümölcsöző a folytatás!

Fotóúton erdélyi tájakon

akit többek között még Kányádi Sándor ajánlott az elismerésre. 22 könyvkiadó és hat kulturális intézmény mutatkozik be. Kányádi Sándor, a nemzet művésze és Budavár díszpolgára tiszteletére a Jókai Anna Szalonban emlékestet rendeznek. Augusztus 31-én a Virág

Benedek Házban emlékkiállítás nyitottak. A költő egyéniségét és életművét Szokolczay Lajos Széchenyi-díjas irodalomtörténész idézte fel a megnyitón. Szeptember 2-án, vasárnap a Kaláka ad koncertet a Szentháromság téren szintén a Kossuth-díjas szerzőre emlékezve.

Kötelességünk a jövő színházának alkotóira is figyelni

– Interjú Keresztes Attilával, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház művészeti igazgatójával –

Szabó Réka

– Elkezdtek a 74. évadot. A Tompa Miklós Társulatnál eltöltött hét év eredményeit nézve milyen új célokot fogalmaztat magadban a 2018/2019-es évadra?

– Az elmúlt hét év alatt a Tompa Miklós Társulat mind Románia, mind pedig a magyar nyelvterület egyik legfontosabb színházává vált. Kiemelkedő előadásaink nem csak a színházi szakma figyelmét nyerték el, hanem nézőszámunk is jelentősen megnövekedett, bizonyítva, hogy Marosvásárhelyen az új iránt fogékony, a kulturális értékeket igénylő közönség él. A nézők nyitottsága stabil alapot jelent további kísérleteink számára is. Ebben az évadban tovább szeretnénk erősíteni a magyar és román színházi életben kivívott státusunkat, ugyanakkor megpróbálunk ezeken a kultúrkörökön még inkább túllépni. Az igazán értékes színház egyetemes, és bár hordozza magában saját közegének jegyeit, attól függetlenül is érvényes a világ bármely pontján. Olyan kiemelkedő rendezőkkel dolgozunk továbbra is, akik segíthetnek tovább fejlődni, és akik egyben újabb kreatív kihívások elé állítják társulatunk tagjait. Zsótér Sándor, Kiss Csaba, Norbert Rakowski olyan rendezők, akik nem csupán értékes előadásokat hoznak létre, hanem munkájukkal hozzájárulhatnak a társulat további épüléséhez. Mindig tisztában kell lenniünk azzal, pontosan hol is tartunk, mik az erőnyeink és gyengéink.

– Az idei első bemutató a fiatal rendezőknek meghirdetett pályázat nyertesének előadása lesz. Hogyan született meg benned ennek a projektnek az ötlete?

– Meggyőződésem, hogy minden előretérítő színháznak kötelessége a jelennek szóló előadások létrehozásán kívül a jövő színházi

Fotó: Nagy Tibor

alkotóira is figyelni. Egy ilyen jellegű pályázatnak és nyitásnak természetesen megvan a maga kockázata is, de ezt a kockázatot vállalni kell. A színházi szakma eléggé belterjes, és ez a belterjesség az új hangok, a pályájuk elején álló alkotók bevonásával oldható fel. Éppúgy, ahogy társulatunkban aktívan jelen vannak a fiatal színészek, élő kapcsolatban kell lenniük a fiatal rendezőkkel is. Színházi gondolkodásuk, világlátásuk, energiáik nemcsak a jövő színházát jelentik, hanem sajátos szintet képviselnek a jelenben is. Ahelyett, hogy csupán néhányuk munkásságát figyelve hívtunk volna meg valakit, a pályázat kiírása által szélesíteni próbáltuk választási lehetőségeinket, ajánlatunkat nemzetközileg is meghirdetve. Ez viszont nem zárja ki azt, hogy a jövőben közvetlenül is meghívjunk fiatal rendezőket.

– Milyen színházi tendenciák voltak kiolvashatók ezekből a pályázatokról?

– A kiírásra tizenhét országból érkezett pályázat, köztük számos izgalmas projekt. Az ajánlatok rendkívül sokszínűek voltak mind gondolati, mind formai szempontból. A fizikai színházról a cirkuszszínházig, a filmadaptációtól a közösen létrehozott előadászövegig, a személyes történetektől a klasszikus művek helyi kontextusba helyezéséig széles palettán mozogtak a tervek. Különbözőségük ellenére közös bennük a kortárs gondolkodás, az érvényes kérdések keresése és feltevése, egyfajta kompromisszummentességre való törekvés.

– Nemzetközi volt a projekt, végül hazai, romániai rendező, Mădălin Hincu lett a győztes. Melyek voltak ennek a pályázatnak az erősségei, ami által kiemelkedett a többi közül?

– Mădălin Hincu alaposan átgondolt, jól felépített, részleteiben is kidolgozott pályázattal jelentkezett, ami a gondolati alaposságán túl gyakorlati jellegű színpadi képességeket is jelzett. Projektje megvalósítható, kihívás elé állítja színészeinket, kérdésfeltevése pedig a közönség érdeklődésére is számot tart. A pályája elején tartó rendező alkotótársával, a díszlet- és jelmeztervező Răzvan Bordoşsal közösen egy erős képi világot is kidolgozta a huszadik század első fele és napjaink konzumvilága egybeolvadásának. Ez a projekt tehát vizuálisan is rendkívül igényesnek bizonyul. Egy pályázat esetében az alkotók elképzeléseit kizárólag a pályaműben szereplő leírásból lehet megítélni, a lovakat lelővik, ugye? pályamű pedig a legmeggyő-

zőbb volt a beérkezettek közt. Ugyanakkor a döntés nem volt a legkönnyebb, hiszen szerencsére volt legalább öt olyan pályázat, amely bármely színházban megállná a helyét.

– Mit vársz ennek a projektnek a megvalósulásától?

– Nincsenek úgynevezett elvárásaim a projekttől, és pontosan ez a lényeg. Lehetőséget adunk annak a lendületnek a kibontakoztatására, amit egy fiatal alkotó képvisel, ami egyszerre eredeti, bátor és kockázatos. Megteszünk mindent, hogy az alkotó szabadon dolgozhasson, valóban azt cselekedje, amit amúgy a közhízi struktúrán kívül nehezen tudna megtenni. Hogy ideális körülmények között nyugodtan kísérletezhessen. Ha ez a projekt sikerrel jár, és amennyiben visszaigazolódik, hogy jól döntöttünk, akkor nyertünk egy színházcsinálót magunknak és a színházi kultúrának egyaránt.

– Mik a legfontosabb tanulságai és melyek a távlati egy ilyen fajta „fiatal alkotók” felé irányuló nyitásnak egy nemzeti színházban?

– Ha visszatérő gyakorlattá válik egy színházban az ilyen típusú projektek megvalósulása, akkor rájövünk, hogy mi az a kortárs gondolkodás, amit mi már nem képviselünk, mert hajlamosak vagyunk elferdíteni a közönség kedvéért, vagy éppen azért, mert nem merünk a mával annak teljes valójában foglalkozni. Félünk attól, hogy ez nem eladható, hogy megkérdőjelezi és megbontja azokat a színházi hagyományokat, amelyekkel mind az eddig szimbiozisban éltünk. Másrészt ez a nyitás erőteljesen a nagyvilágban dolgozó fiatal rendezők és alkotásai, ötleteik, gondolkodásmódjuk és színházi látásmódjuk felé irányítja figyelmünket. Azt gondolom, ezzel mindannyian nyertünk.

Pályakép Gálfalvi Györgyről

Az erdélyi értelmiségi nyugtalansága

Mi motiválhat egy magyarországi irodalomtörténészt abban, hogy egy erdélyi magyar író, lapszerkesztő életútját bemutassa? Mennyire ismerik az erdélyi magyar értelmiséget Magyarországon? Hova tűnt a szociográfia? – többek között ezekre a kérdésekre születtek válaszok a csütörtökön indult Tékaforgatag első könyvbemutatóján. A Polis Kiadó Alattvalónak alkalmatlan. Pályakép Gálfalvi Györgyről című kötetéről a könyv szerzőjével, Gáspár Györggyel és „tárgyával”, a rendszerváltás előtti és utáni irodalmi élet szervezésében országnérelt vállalkozó Gálfalvival Markó Béla beszélgetett a Teleki Téka udvarán.

Nagy Székely Ildikó

Az eszmecsere elején Markó arra hívta fel a figyelmet, hogy Gáspár György már az 1989-es decemberi események előtt jelen volt az erdélyi kulturális életben, erről tanuskodik egy 1986-os lehallgatási jegyzőkönyv margóján feltüntetett megjegyzés is, miszerint ő és felesége bizonyos tiltott folyóiratot hozott be az országba. Gáspár György hosszabb ideig a magyar kormány művelődési minisztériumában dolgozott, 2000-tól lett a Petőfi Irodalmi Múzeum irodalomtörténész muzeológusa. Lelkes irodalomszervezői munkát végez, többek között jelentős magyar írókkal készít hangfelvételeket. A Gálfalvi Györgyről szóló kötet is rögzített beszélgetésekből született – ismertette a kötet létrejöttének előzményeit a beszélgetés házigazdája, majd első körben arról faggatta a szerzőt, mi volt számára a kihívás a Gálfalvi-pályakép megírásában.

– Egyrészt a régi ismeretség, másrészt az a rengeteg órányi beszélgetés, amely a Petőfi Irodalmi Múzeumban meghallgatható. A könyv minden „bűne” rám hárul, én szerettem volna megírni, és Gálfalvi György nem állt ellen – jegyezte meg viccesen Gáspár György, majd komolyabbra fordította a szót:

– Magyarországon még élnek színes, vadromantikus elképzelések az erdélyi emberek-

A Teleki Téka udvarán (balról) Gáspár György, Markó Béla és Gálfalvi György. Fotó: Szigeti Szenner Szilárd

ről. Ezzel színeiben leszűkül az a paletta, amelyet az erdélyi kultúra felnevelt. Úgy érzem, hogy Gálfalvi György és családja sorsa emblemikus arra a sorshelyzetre, amelyet az erdélyi magyar értelmiség 1989 előtt megélhetett. Átala tipizálni lehetett ezt a helyzetet. Ez motivált a személyes rokonszenven, barátságban.

Az elmondottak alátámasztására Markó Béla Gálfalvival való első találkozását idézte fel. A fél évszázaddal ezelőtti történet így kezdődött:

– Volt egy örökmozgó, fiatal szerkesztője az Ifjúmunkásnak, aki eljött Kézdivásárhelyre, ahol én akkor középiskolás voltam, és megkeresett.

Markó diákként beküldte pár „borzas” szövegét a lapba, ez keltette fel a lapszerkesztő figyelmét, aki személyesen akart találkozni vele, majd később, egyetemistaként is odafigyelt rá, és arra is ő vette rá, hogy Marosvásárhelyre költözzön. Ez a Gálfalvi-életútból

mindent mulasztottam el az örökös rohangálásban, mi mindent tanulhattam volna még magamról.

A továbbiakban Gálfalvi György és kortársai fontos műfajának, a szociográfiának el-sorvadására terelődött a beszélgetés.

– Azért tűnt el, mert nem tudtuk eléggé tudatosítani, hogy mihez kezdhünk vele. A rendszerváltás előtt a szociográfia által megpróbáltunk a szorító falak között mozogni, megkeresni a lehetőséget a cselekvésre, változtatásra. A szociográfia szintizta irodalom, amely az önkifejezésre ad lehetőséget. Hogy miért kopott el, miért fulladt érdektelenségbe? Ez egy rettenetes strapás, kutatómunkát, gyaloglást igénylő műfaj, művelőinek az emberekhez való viszonyulásban is sok poros, sáros utat kell bejárniuk. A mostani fiataloknál másfajta viszonyulás tapasztalható – hallhattuk Gálfalvi Györgytől.

A másság védelmében

Következő kérdésével Markó újra a könyv szerzőjéhez fordult: mennyire ismerik az erdélyi magyar értelmiséget Magyarországon? Gáspár György elmondta, hogy az olvasási szokások jelentősen megváltoztak az anyaországban, és míg 30 évvel ezelőtt az erdélyi írók is „jól gondozottak”, mecénáltak voltak, napjainkban a magyarországi szerzőket sem igen ismerik a hazai olvasók.

A beszélgetés zárókérdése Gálfalvi Györgyhez szólt, Markó Béla a közös értékrend, a különböző irodalmi áramlatok közötti kommunikáció meglétéről kérdezte íróbarátját. Gálfalvi leszögezte: „az ellentétek nem kizárják, hanem kiegészítik egymást”, majd azt is elmondta, hogy mindig is rendkívüli módon érdekelt a másság, az ez iránti fogékonyságot lapszerkesztőként is próbálta a közönséggel elfogadtatni.

– Hála Istennek, tágult a marosvásárhelyi értékrendje – jegyezte meg az író, lapszerkesztő, aki visszasírja ugyan a több száz fős irodalmi esteket, de pontosan tudja, hogy a 30–40-es létszámú rendezvényeknek is megvan az egyedi hangulatuk. A régi és újfajta szemlélet pedig meggyőződése szerint békében élhet egymás mellett.

– Ha valami engem kiborított, az az acsarkodás, az öncsonkító ostobaság. Ezt magyarul nem engedhetjük meg magunknak, akárhol élünk, de különösképpen nem nemzetiségi sorsban – zárta eszmeváltatását Gálfalvi György.

– Az emlékek az életem. Írás közben tanu-
lok magamról, ugyanis eszembe jutnak olyan dolgok, amelyekről nem is tudtam, hogy az emlékeim közé tartoznak. Akkor jövök rá, mi

BUSZINFORM

BUSZINFORM
– érvényes szeptemberre –

A szállító neve és címe	Útirány	Indulás	Visszatérés	Irányár
TRANSERVICE Călărășilor (Kossuth) u. 52. sz., tel.: 0265/216-242	Marosvásárhely - Budapest	Hétfő 18.30 ó., kedd 18.30 ó., szerda 8 ó., csütörtök 18.30 ó., péntek 8 ó., vasárnap 8 ó., a Voiajor távolsági buszállomástól (Dózsa György utca) * Időszakos járat	Kedd 18.30 ó., szerda 18.30 ó., csütörtök 18.30 ó., péntek 18.30 ó., szombat 8 ó., vasárnap 18.30 ó, Népliget, Volán buszállomás * Időszakos járat	Előnyös árak
ROYAL GTS. Ștefan cel Mare u. 23. sz., 0265/269-308, 0731-89-89-89, Hu: 0036-30-60-53-753	Marosvásárhely - Budapest	Minden nap, Voiajor autóbusszállomás, 18 ó.	Minden nap Budapestről, a Népligetből 15.30-kor, a 30-as peronról	Egy út 100 lej, menet-jövet 180 lej, nyugdíjasoknak és diákoknak 170 lej.
INTER TOURS Rózsák tere 61. (bejárat a Petőfi térről), tel. 0265/264-011, 0733-013-166	Marosvásárhely - Szalonta - Gyula - Békéscsaba - Szeged - Kistelek - Kecskemét	Hétfő és péntek 7 ó. a Nemzeti Színház mögötti parkolóból	Hétfő és péntek 17 ó. Kecskemét, távolsági buszállomás; 19 ó. Szeged, Mars téri buszállomás	Budapesti járatok 100 lejtől. Szegedi és kecskeméti járatok: menet-jövet 200 lej. 10% kedvezmény nyugdíjasoknak, egyetemistáknak, tanulóknak. 50% kedvezmény 10 éven aluli gyermekeknek. Minden 6. út ingyenes.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

MAROSVÁSÁRHELYI MAGÁNCÉG gépész vagy mechatronika szakos MÉRNÖKÖT alkalmaz. Jelentkezés önéletrajzzal a contact@contiplay.ro e-mail-címen. Tel. 0748-114-403. (20459-I)

A MUREȘ MEX RT. a nyárádtói ipari parkba alkalmaz FAIPARI MUNKÁSOKAT. Az önéletrajzokat a lucian.radu@mobexpert.ro e-mail-címre várjuk. Érdeklődni a 0720-333-573-as telefonszámon vagy a Parcul Industrial Mureș – Vidrasău nr. 1/G címen. (20438)

MAGYARORSZÁGON, DUNAHARASZTI telephelyű cég (Budapest mellett) keres férfi kollégákat fizikai munkára. Feladat: betanított ponyvakészítés, felrakás. Elvárások: precizitás, megbízhatóság, képesség csapatmunkára. Amit kínálunk: stabil munkahely, egymásra építő munkarend, szállást biztosítunk. Jelentkezését a 00-36-20-596-2268-as telefonszámra várjuk. (v-I)

ALKALMAZUNK ESZTERGÁLYOST, MARÓST vagy betanítunk ezekre a szakmákra. Tel. 0722-219-024. (sz-I)

MAROSVÁSÁRHELYI ÉLELMISZERÜZLETBE ELÁRUSÍTÓNŐKET alkalmazunk. Tel. 0722-404-679. (20470-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ háromszobás lakás harmadik emeleten, a Rozmaring utcában, garázzsal. Tel. 0742-802-545. (1879)

ELADÓ tűzifa, 160 méter. Tel. 0747-933-367. (1949)

ELADÓ tűzifa, 160 méter. Tel. 0751-531-735. (1949)

TŰZIFA eladó. Tel. 0758-548-501. (1914)

ELADÓ 2-es, 3-as, 4-es váltókeke, tárcsás kasza, 165 cm. Tel. 0743-860-354, 0745-404-666. (sz-I)

ELADÓ kétszobás tömbházlakás a Kövesdombon, földszinten, a Parângului utcában. Tel. 0748-151-982. (1955-I)

SÜRGŐSEN eladó ház Régenben, az Abafáji (Apalinei) negyedben, a 75. szám alatt, 12,5 m² területtel. Tel. 0774-082-894. (1907-I)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szunyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (9701)

VÁLLALUNK: tetőfedést, bádogosmunkát, kisebb külső-belső javításokat stb. 14% kedvezménnyel. Tel. 0742-778-207, Misi. (10059-I)

TETŐFEDÉS, „lindabozás”, ácsmunka, teraszokat készitünk, csatornázást, lefolyókat, bármilyen tetőzeti és bádogosmunkát vállalunk. 15% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0747-871-270. (1939)

TETŐFEDÉS, bádogosmunka, cserepezés, „lindabozás”, bármilyen munkát vállalunk (lécezés, fóliázás, szarufák). Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény! Tel. 0748-669-239. (1938)

MEGEMLEKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk szeptember 1-jén BALÁZS BÁLINTRA halálának 9. évfordulóján. Szép emléke, gondviselő szeretete örökké élni fog szívünkben. Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (1893)

„Mindig mások a napok,
de az érzések ugyanazok:
hiányérzet, szeretet, fájdalom
s egy néma sírhalom.”
Szomorú szívvel és soha el nem múló fájdalommal emlékezünk szeptember 1-jén a nyárádszent-annai SZÁSZ PÉTERRE tragikus halálának hetedik évfordulóján. Áldott, szép emléket szívünkben őrizzük egy életen át. Nyugodj békében, Peti! Szerettei. (1895-I)

Itt állunk mindannyian, csak némán hallgatunk. A szavunk is elakadt, szólni sem tudunk. Fáradt szíved megpihent egy életre, többé nem dobog ebben az életben. Néma csend ölel át most már, de bennünk élsz tovább. Fájó szívvel emlékezünk szeptember 1-jén a drága jó feleségre, jó édesanyára, nagymamára, anyósra, DOMOKOS ERZSÉBETRE halálának 6. évfordulóján. Férje, három gyermeke és azok családja. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (1927)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, dédnagyata,
özv. JAKABOS JÓZSEF életének 88. évében türelemmel viselt betegség után csendesen megpihent.
Temetése 2018. szeptember 2-án 14 órakor lesz a geryeszegi sírkertben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Búcsúzik tőle a gyászoló család. (1958-I)

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS

Mély megrendüléssel értesültünk szeretett és tisztelt volt szomszédunk és munkatársunk, GYÖRGY JÓZSEF (Öcsi) hirtelen elhunytáról. Emlékét, jóságát, kedves szavait örökre megőrizzük. Őszinte részvétünk gyászoló szeretteinek.
Nyugodjon békében! Iszlai Anikó és gyermekei: Mónika, Ildikó, Krisztián és Drágan Nicu. (sz-I)

Szomorú szívvel értesültünk arról, hogy kedves, jó barátunk, a nyárádszeredai születésű GYÖRGY JÓZSEF hosszú betegeskedés, türelemmel viselt szenvedés után váratlanul mindörökre megpihent.
Drága szeretteinek, feleségének, két gyermekének és hozzátartozóinak együttérzéssel, az Ige szavával kívánunk vigasztalódást:
„Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk...” (2 Kor. 4:17-18)
A legközelebbi régi barátok, a Szántó, Nagy és Kántor család. (1960-I)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Elmentem, mert mennem kellett, de a szívetek mélyén veletek leszek.”
Ezúton mondunk hálás szívvel köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk, SUBA KLÁRA tanárnő temetésén részt vettek, sirjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalmukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család. (1962-I)

GUTENBERG
KÖNYVESBOLT

CERKABELLA
KÖNYVKIADÓ

**DZSUNGELDZSEM
és MACSKAMUZSIKA**

Gutenberg Könyvesboltok

Csikszeread: Petőfi Sándor utca 4. sz., tel.: 0752-031310 www.gutenbergkonyvesboltcsikszeread.ro
Székelyudvarhely: Márton Áron tér 8. sz., tel.: 0752-032201 www.gutenbergkonyvesboltcsikszeread.ro
Marosvásárhely: Rózsák tere 57. sz., tel.: 0752-032950 www.gutenbergkonyvesboltmarosvasarhely.ro

A Gutenberg Kiadó könyvei és kiegészítői kedvezményesen megvásárolhatók a Gutenberg Könyvesboltokban, valamint a www.gutenbergkonyvesbolt.ro webáruházban.

ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

ETV

életünk képe
10 ÉVE

▶ [youtube.com/erdelytv](https://www.youtube.com/erdelytv)
▶ [youtube.com/etvhirado](https://www.youtube.com/etvhirado)
▶ [facebook.com/erdelytv](https://www.facebook.com/erdelytv)

agentia de turism
World Travel Shop
atazsaal iroda

TUNÉZIA
szeptemberi inulással

Club Thapsus 4* All Inclusive	329* eurótól
Eden Club 3* All Inclusive	337* eurótól
Palmyra Holiday 3* All Inclusive	341* eurótól
Sentido Rosa Beach 4* All Inclusive	366* eurótól

*Az árak tartalmazzák a szállítást repülővel Kolozsvárról, 7 éjszaka szállást a hozzá rendelt ellátással, transzfereket, idegenvezetést. Az árak nem tartalmazzák a repülőtéri illetéket és az egészségügyi biztosítást.

Azad Filimon Ivok bbaki u. 17, soim | Tel.: +4 0265 26 9000 | Mobil: +4 0748 26 9000
www.worldtravelshop.ro

SZI
SOKADALOM
az értékszüret
Kézdivásárhely 2018
augusztus 30. – szeptember 2.

RÚZSA MAGDI • POKOLGÉP
IRIS • CSÍK ZENEKAR • FREDDIE
MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
MAGASHEGYI UNDERGROUND
MAMO AND FRIENDS • SEMŐ ANNAMÁRIA ÉS ZENEKARA
PERKŐ NÉPTÁNCESZÜTTES

UDGANKZÉ w SIBASH & DOPPE • DÓ MÓVER
UTCAZENE w MARI KISSKASZAI
...és még sokan mások

CYBERNEKVÁROS | BORJUDVAR | TERMÉKVÁSÁR

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

RexoGold
a te zálogházad

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A szövegben látható termékek csak szemléltető jellegűek

2018. szeptember 1-től új „otthonban” kötik a házasságokat. Ezután a marosvásárhelyi várban mondhatják ki a szerelmesek a boldogító igent

Szeptember elsejétől új helyszínen mondják ki a házasulandók a boldogító igent. Az új házasságkötő terem a marosvásárhelyi várban kapott helyet, ezentúl itt hivatalosítják a frigyeket. A néhány héttel ezelőtt elkezdett munkálatok során „újraértelmezték” azt az épületszárnyat, amely ezentúl házasságkötő teremként üzemel. Az arany színű, 12 pazar csillárral, felújított régi bútorokkal és dísz tárgyakkal berendezett új terem a legszebb erdélyi helyszínek közé emelkedett, ahol egybekelnek a párok.

A házasságkötő terem három fő részből áll: a bejárati folyosó diszkrét sarokkal (budoárral), ahol a menyasszonyok megigazíthatják a sminkjüket, két szoba az esemény számára és egy további helyiség a köszöntések fogadására. A teremben zajló eseményt a meghívottak a stratégiailag elhelyezett képernyőkön is követhetik. Az új házasságkötő terem megőrizte a hagyományokat: a menyasszonyok találkozásának elkerüléséért a Vártemplom felől egy bejáratot, a vár fő sétányára pedig egy kijáratot hoztak létre, továbbá gyalogossétányt alakítottak ki a vár bejáratától a házasságkötő teremig.

Az első párt, akik a középkori hangulatban írják alá az egybekelésüket rögzítő dokumentumot, szeptember 1-jén 9.45-re várják.

A köz-, bel- és külkapcsolati osztály

Részvételi felhívás

Általános információk a szerződéses hatóságról: elnevezés, adószám, cím, telefon-, telefaxszám és/vagy a kapcsolattartó személy e-mail-címe:

Nyárádszereda város, CUI 4322971, Bocskai István tér 54. szám, telefon: 0265-576-004, fax: 0265-576-080, mniraj@cmures.ro

Kapcsolattartó: Soós Erika, 0265-576-004.

Nyárádszereda város önkormányzata meghívja azokat a nem nyereségcélú természetes és jogi személyeket, egyesületeket és alapítványokat, amelyek teljesítik a 320/2005-ös törvény előírásait, hogy nyújtsák be a sport terén biztosítandó vissza nem térítendő támogatási szerződés odaítélésére vonatkozó ajánlatukat.

1. A sport területén 2018-ban nyújtott vissza nem térítendő finanszírozási szerződések odaítélésének procedúrája az utólag módosított és kiegészített 320/2005-ös, a közpénzekből történő, közérdekű, nonprofit tevékenységek vissza nem térítendő finanszírozását szabályozó törvény 6. cikkelyének megfelelően történik.

2. A szerződés finanszírozási forrása és értéke: a helyi költségvetésből 2018-ra meghatározott összeg, 35.000 lej.

3. A projekt kifizetési ideje: 2018. október 5. – november 30.

4. A projektjavaslatok határideje: 2018. október 1.

5. A projektjavaslatokat Nyárádszereda Helyi Tanácsához – Bocskai István tér 54. szám, 1-es iroda, iktató, Nyárádszereda, Maros megye – kell benyújtani.

6. A tervjavaslatok felbontásának ideje és helye: 2018. október 2., 8 óra, Nyárádszereda Helyi Tanácsa, Bocskai István tér 54. szám, Nyárádszereda, Maros megye.

7. A tervek kiértékelését a vissza nem térítendő finanszírozás megítélése érdekében az értékelő bizottság végzi el 2018. október 2-án.

Tóth Sándor polgármester